

Help, mijn peuter heeft een obsessie

Thomas de trein. Voor de peuter van journalist Linda Engels is niets belangrijker. En zo hebben veel peuters een totale obsessie - van Dora tot dino's. Waarom? En is dat wel gezond?

Vanaf het moment dat hij in zijn Thomas de Trein-pyjama uit zijn bed met Thomas de Trein-dekbed in zijn Thomas de Trein-sloffen stapt, praat mijn driejarige zoon over niets anders dan die blauwe stoomtrein en zijn vrienden. Niels rent fluitend als een stoomtrein rond, spreekt mij, zijn zusje, vader en de hond aan met namen van karakters uit de serie en zelfs met tellen refereert hij aan de getallen van de treinen. Wij wonen op nummer Gordon (4) en James (5) - 45 dus. Voor zijn vierde verjaardag wil hij het liefst alleen maar dingen van Thomas de Trein krijgen. We hoeven dus niet lang te zoeken naar cadeaus. Maar is het wel zo verstandig? Moeten we hem geen dingen geven die laten zien dat er meer is in het leven dan pratende stoomtreinen?

De obsessie voor Thomas de Trein begon anderhalf jaar terug. Uit het niets werd Brandweerman Sam aan de kant geschoven en vervangen door stomers en diesels. Sindsdien weet hij beter dan de gemiddelde volwassene hoe een stoomtrein in elkaar zit, zijn we

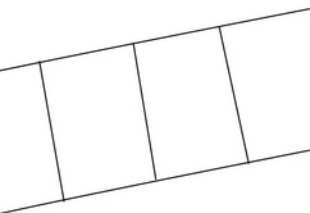
vaste klanten van het Spoorwegmuseum en liepen we afgelopen zomer zelfs in Thomas Land, een pretpark bij Birmingham, geheel in het thema van het door dominee Wilbert Awdry bedachte karakter. En dat was niet omdat we er toevallig in de buurt waren...

Als ik om me heen kijk, ben ik zeker niet de enige met een peuter-met-obsessie. Mijn nichtje is idolaat van *Frozen*, de zoon van vrienden wil alleen nog maar in een Spiderman-pak rondlopen en de zoon van een collega weet meer over dinosaurussen dan Ross uit *Friends*. Op een internetforum vertelt een moeder over haar zoons obsessie voor Diego: hij is de hele dag bezig met het redden van dieren, inclusief de ba-deendjes!

Kleine zekerheden

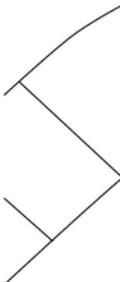
Volgens pedagooog Krista Okma is het normaal dat kinderen vanaf een jaar of twee zo'n fascinatie hebben. Sterker nog, het is zelfs goed voor ze: 'Deze personages hebben een afgebakend kader. Diego is goed voor →

'Problemen zijn uit te leggen aan de hand van Thomas of Dora'

dieren, Dora gaat altijd op avontuur en Thomas helpt iedereen. En aan het eind loopt alles goed af. Het biedt peuters zekerheid in een voor hen heel onzekere wereld. Het geeft ze kaders en duidelijkheid. Dora is goed, Zwieber is fout en zo simpel is het.' Bovendien geven Dora, Superman en Elsa peuters de mogelijkheid dingen te doen die ze zelf nog niet kunnen of durven. Okma: 'Kinderen spelen na wat ze zien op tv. Door te doen alsof ze Spiderman zijn, durven ze slechteriken te vangen. Als Diego praat je tegen dieren en ken je de jungle op je duimpje. Wie wil dat nou niet?' Herhaling en bekendheid spelen ook een grote rol, weet pedagoog Eva Bronsveld. 'Peuters hebben behoefte aan voorspelbaarheid. Maar ze willen ook nieuwe dingen uitproberen, hun kleine wereld vergroten. Zo'n bekend karakter met terugkerende vaste rituelen, dat toch elke keer nieuwe avonturen beleeft, nieuwe vrienden ontmoet en nieuwe dingen leert, is daarvoor ideaal.'

Het zijn overigens niet alleen televisiekarakters die aanspreken. 'Het is maar net wat je kind eruit pikt,' zegt Okma. 'Dat kunnen dinosaurussen, auto's of giraffen zijn. Maar het is wel zo dat kinderseries heel slim inspelen op de behoeftes van peuters. Je hebt niet alleen de programma's, maar ook merchandise zoals films, poppen, kleding en zelfs hele pretparken. Dat maakt het heel makkelijk om de fascinatie nog meer te voeden.' Niet alle kinderen hebben het even erg. Waar het ene kind drie jaar lang alleen maar over dinosaurussen praat, heeft het andere elke week een nieuwe liefde. Er zijn ook kinderen die helemaal geen specifieke voorkeur voor een bepaald karakter of onderwerp ontwikkelen. Volgens kinderpsycholoog Minouk Timmers van praktijk Kind & Ko hangt het af van het moment en de fantasie van het kind. 'Een karakter moet net samenvallen met hun interesse, fantasie en de fase waarin ze zitten. Als dat gebeurt, blijft het hangen.'

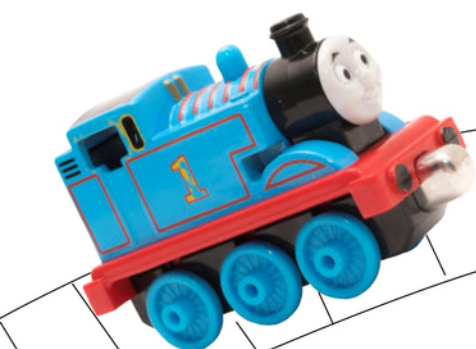

Het is dus helemaal niet erg als je kind alleen maar T-shirts met Thomas aan wil of blijft roepen dat ze later met Kristoff uit *Frozen* gaat trouwen. Maar wees eerlijk, je kunt er als ouder wel eens gek van worden. Gelukkig geldt ook voor dit: het is een fase. Op z'n achttiende heeft-ie heus andere interesses. En de meeste kinderen al zo tegen het einde van de kleuterschool. Bronsveld: 'Hun kleine wereld wordt steeds groter. Ze krijgen er andere interesses bij, waardoor er automatisch minder ruimte overblijft voor de fascinaties uit hun peupertijd.' Ook de druk van leeftijdsgenoten speelt een rol, weet Okma: 'Als je klasgenootjes je uitlachen omdat je nog steeds naar die, in hun ogen, kinderachtige Thomas de Trein-films kijkt, wordt je enthousiasme snel genoeg getemperd. Zelfs als je er zelf nog wel interesse in hebt.'

En dan komt Justin

Maar het fenomeen obsessies gaat nooit helemaal weg. Timmers: 'De vorm verandert. Op latere leeftijd interesseren kinderen zich in andere dingen, zoals de hypes rond loomen en Space Scooters laten zien.' Okma is het daarmee eens. 'Je ziet dat wat oudere kinderen hun interesse verschuiven naar realistischere series en karakters. Zodra ze een jaar of zeven zijn, kunnen ze zich inleven in anderen en willen ze dat weer naspelen. Dan komen televisieseries als *SpangaS* in beeld. Om nog weer later over te gaan in idolen als One Direction, Justin Bieber en voetballers.'

Oké, goed, een fase dus. Maar wat als je de obsessie van je kind écht niet leuk vindt? De zoon van vriendin Louise was als eenjarige al gefascineerd door auto's en is dat zijn hele peupertijd gebleven, ondanks haar pogingen om zijn interesse te verbreden. 'Ik hing een poster op zijn kamer met allerlei dieren erop, in de hoop daar zijn interesse voor te wekken. Maar het enige waar hij oog voor had was het minuscule auto'tje dat nog net te zien was op de achtergrond. Toen heb ik het opgegeven.' Volgens Bronsveld heeft het geen enkele zin om te proberen je kind op andere gedachten te brengen. 'Dat lukt domweg niet. En als je het gaat verbieden, wordt het daardoor nog interessanter. Het enige wat je kunt doen is andere mogelijkheden introduceren. Lees boekjes voor over andere onderwerpen, zet eens een nieuwe serie aan op televisie of ga naar een onbekend museum. Het zou kunnen dat daardoor andere interesses getriggerd worden. Maar het kan ook zijn dat het geen enkel effect heeft.' Probeer ook mee te gaan in de passie van je kind,

raadt ze aan. 'Het is veel fijner voor je kind als je je verdiept in zijn hobby en belangstelling toont voor wat hij er allemaal over te vertellen heeft. Op die manier wordt het niet zijn aparte wereld, waar jij niks vanaf weet of die jij maar stom vindt, maar versterkt het juist jullie band.'

Beétje dimmen

Toch kun je volgens Okma wel ergens een grens trekken. 'Sommige kinderen raken gefascineerd door karakters uit *Star Wars* of de *Teenage Mutant Ninja Turtles* en gaan ook constant vechtend door het huis. Dan kan het verstandig zijn om ze er minder naar te laten kijken en de aanschaf van speelgoed in dit thema te beperken.' Timmers herkent dit: 'Mijn neefje is fan van *Lego Ninjago* en wil het liefst ook zo'n pak. Maar dat lijkt op de kleding van *IS* en dat gaat zijn moeder echt te ver. Zo'n pak komt er dus niet in en dat snap ik.'

Ook als het hun cognitieve en sociale ontwikkeling beïnvloedt, is het goed om een stap terug te doen, zegt Timmers. 'Als ze niet meer met andere kinderen willen spelen of hun fascinatie ze ervan weerhoudt zich op andere vlakken te ontwikkelen, bijvoorbeeld doordat hun spraak achterblijft, ze niet meer buiten willen spelen en zich niet kunnen aanpassen als andere kinderen iets anders willen spelen, moet je aan de bel trekken.' Verder bepaal je uiteraard zelf hoe ver je je laat meeslepen in de wensen van je kind. Okma: 'De marketing rondom kinderseries is heel groot. En kinderen willen alles hebben. Maar je hoeft niet meteen de hele collectie van iets aan te schaffen, er moet wat te wensen overblijven.'

Wie op Google zoekt op 'peuter' en 'obsessie', komt al snel terecht op sites over autisme. Toch is er volgens de specialisten geen reden om te denken dat er iets mis is als je kind helemaal opgaat in een bepaald

onderwerp. Okma: 'Bij autisme zijn er altijd meerdere signalen en heb je ook op andere vlakken het idee dat het niet klopt. Daar hoef je dus niet bang voor te zijn als je door auto's gefascineerde zoon zich verder volgens verwachting ontwikkelt.' En om meteen een andere zorg weg te nemen: je kind zal echt niet zomaar in zijn Superman-pak van het balkon springen om een stukje te gaan vliegen. Okma: 'Jonge kinderen identificeren zich met een karakter, maar zullen niet zo snel denken dat ze het ook echt zijn. Daarvoor zijn ze te egocentrisch. De wereld van een peuter draait om hem, zijn eigen ik is nog altijd belangrijker dan Diego of Superman.'

Leuke kapstok

Timmers raadt dan ook aan om de obsessie vooral te omhelzen. 'Het is toch fantastisch om ze zo te zien opgaan in hun eigen passie? Zie het als een goede kapstok om dingen te ondernemen of uit te leggen. Een dagje Spoorwegmuseum of een ritje met een stoomtrein zal voor de Thomas-liefhebber al snel geweldig zijn. En als je met je kind wilt knutselen, zal een Thomas de Trein-kleurplaat hem er sneller toe verleiden om te gaan zitten. Maar ook als je wilt laten zien hoe je bijvoorbeeld een ruzie het beste kunt oplossen, kun je voorbeelden gebruiken van hoe Thomas dat doet in bepaalde afleveringen. Daardoor is het voor een peuter vaak net wat makkelijker voor te stellen. Echt, als ze groter zijn hunker je naar deze tijd, waarin zelfs de grootste problemen waren uit te leggen aan de hand van Thomas, Dora of Superman.' Bij deze staan er voor de vierde verjaardag van mijn zoon dus gewoon een gymtas, kleurboek, stickervel, potloden en etui van Thomas op het verlanglijstje. Maar vooruit, ook een dinosauruspuzzel. Je weet tenslotte nooit wanneer deze fase is afgelopen en dan kun je maar beter wat achter de hand hebben... ♦

TEKST LINDA ENGELS-BEELD PRIVÉBEZIT EN 123RF

**'Hun wereld wordt
vanzelf groter en
dan komen er nieuwe
interesses'**